

FRI-ONLINE-1-LL-04

THE MICROTHEME AS TERTIUM COMPARATIONIS IN LINGUOCULTURAL COMPARATIVE ANALYSES OF SHORT HUMOUROUS TEXTS⁹

Tanya Borisova, PhD Student

Department of Bulgarian Language, Literature and Arts,

University of Ruse

Phone: 082 888 612

E-mail: tborisova@uni-ruse.bg

***Abstract:** Comparative cultural analyses of texts in different languages have their own traditions and terminology. Terms often used in linguocultural studies are: language - language personality – culture. The language and the language personality are taken as invariants in linguistic research, whereas defining an invariant in the field of culture is a challenge. Universalia are invariants and they are often considered tertium comparationis. In paremia texts analyses the term culureme is used as a tertium coparationis. However, there are certain concerns about its use in comparative analyses of humourous texts, containing linguistic ambiguities. In this paper the need of introduction of another term to be used in lingocultural comparison of short humourous texts containing linguistic ambiguities is discussed. The suggested term is microtheme (микротема – in Bulgarian) and reasons for its introductions are presented.*

***Keywords:** Jokes, Cultural study, Terium comparationis, Cultureme, Microtheme.*

ВЪВЕДЕНИЕ

Смехът е универсална човешка потребност и като такава се проявява във всички култури. Смешното, породено от езикови двусмислици в различни езици, е обект на изследване в лингвокултурологията. Според Димова (2006, стр. 28) съществуват универсални културно-антропологични и семиотични инварианти – униварсалии. Универсалиите дават възможност за съпоставка на концептуални и културни системи (Вежбицкая, 1999). Възприета при лингвокултурологичен анализ е триадата „език – национална личност – култура“ (Тарасов, 2000, стр. 45)

В тази статия интерес представляват съпоставителните лингвистични и лингвокултурологични изследвания на вербалния хумор. Особено място в лингвистичните изследвания на хумора заемат трудовете на Раскин (1985), (1994) и Атардо (1993), (1994) с теориите за вербалния хумор и изотопния модел на вербалния хумор. Интересът към вербалния хумор и възприемането му все повече нараства в края на ХХ и началото на ХХІв. обект на изследване при редица лингвисти в Европа и Америка: Наш (Nash, 1985), Мълкей (Mulkey, 1988), Венцел (Wenzel, 1988), Рух (Ruch, 2008), Крикман (Krikmann, 2008), Карол (Caroll, 2014).

В българската лингвистична школа основополагащ е трудът на Паси „Смешното“ (1972), който въпреки, че е с философска насоченост, отделя специално внимание на вербалния хумор и инструментите му. Не са малко лингвистите в българската езиковедска школа, които се занимават със смешното и неговите послания, сред които Динеков (1987), Добрева (1987), Станоев (2005), Димова (2006), Генова и Станоев (2013), Хамзе (2016). Проблемът с преводимостта на смешното във вербалните шеги от един език на друг дава тласък и на развитието на темата в областта на лингвокултурологията. Тъй като обект на

⁹ Докладът е представен на конференция на Русенския университет на 13 ноември 2020 г. в секция Езикознание, литературознание и изкуствознание с оригинално заглавие на български език: МИКРОТЕМАТА КАТО TERTIUM COMPARATIONIS В ЕЗИКУЛТУРНИЯ СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА КРАТКИ ХУМОРОЗНИ ТЕКСТОВЕ.

превод са не само чисто лингвистичните единици, а и нуждата от „превеждане“ на скритите смисли и послания, разбираеми само за културата, на чийто език е шегата. Съпоставителните изследвания на вербалния хумор на различни езици разглеждат културните различия като основен фактор за преводимостта на шегите, но са фокусирани повече върху механизмите и обектите за превод, отколкото върху измерване на културни ценности в различните култури както при Димова (2006), Генова, (2010, 2011), Генова и Станоев (2013), Хамзе (2016).

С настоящата статия се представят аргументи в полза на установяване на мерна единица, която да служи като *Tertium comparationis* при съпоставка на текстове на различни езици за измерване на културологичните прилики и разлики в шегите на различни култури като се имат предвид не механизмите и структурата на шегата, а обектите и темите, които намират място в тях в крития, културен пласт, кодиран в хумористичните текстове.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Културемите като основни единици в лингвокултурологични изследвания

При съпоставка на хумористични текстове на различни езици формалният анализ обхваща видимите части – форма и структура и проявление на езика, линейна структура на шегата, механизъм на шегата, докато съдържателният анализ обхваща кодираното послание, оставено на слушащия/ четящия хумористичния текст да го декодира.

При анализ на текстове, конвертируеми в различни култури, с цел извличане на културно послание, е нужно да се определи базата за сравнение – общите и различни характеристики, проявени в текстовете. При прилагане на триадата „*език - езикова личност - култура*“ за изследване и сравняване, първите два елемента са инварианти. Под езикова личност се разбира «груповата усреднена личност, носител на конкретен език» (Петрова, 2007). В българското езикознание е възприет терминът „*езикова личност*“ Петрова (2004, 2006, 2007), Петрова и Денизов (2014) със значение на „усреднен аналог или корелат на базова инвариантна личност“, базиран на възприетия от руската традиция термин „езикова личност“ Воробьев (1997), Караулов (2010), Герисаменко (2008).

Остава открит въпросът по какъв начин може да се съпоставят културни същности като инварианти, като всяка култура има свои собствени традиции, вярвания, ценности и светогледи. Идеята на Вежбицка (1996), че универсалиите дават основа за съпоставка на тези същности, е в основата за въвеждането на термина *културема* или *лингвокултурема* при Воробьев (1997, стр. 45). В българската лингвистична школа е възприет терминът *културема* Петрова (2007, 2009, 2015), Панчев (2019), Благоева и Сосновски (2019).

Културемите са семантични единици, лингвокултурни концепти, които съдържат отчетливи аксиологически (ценностни) характеристики, натоварени с положителен или отрицателен заряд. Понятието *културема* е използвано от Петрова (2004, 2006, 2007, 2009, 2015) при изследване на паремии на български и английски езици и съпоставката им като културни значения, които се характеризират с определена семантична плътност. Всички пословици според Петрова (2007) съдържат културеми, които се откриват с въпроса: „*Какво утвърждава или отрича тази пословица?*“ и се дава пример. Петрова (2007) извлича културеми и определя оценъчния знак на културемата (+) или (-). (Петрова, 2007). Посочени са примери на културеми, извлечени от пословици: „възпитаването в млада възраст“ (+) от пословицата „Кови желязото, докато е горещо“ и на английски е посочен еквивалент „Strike while the iron is hot“ (Петрова, 2007); „трудолюбието, работата“ (+) от пословицата „*Който се цапа, той лапа*“ и с отрицателен знак (-) „*От работа гърбат ставаши, не богат*“ (Петрова, 2007).

Макар при културологично изследване на паремийни текстове, *културемата* да е основен елемент като представя културната оценка на езиковата личност, то при изследване на кратки хумористични текстове (вербални шегги), съдържащи езикова двусмислица, употребата на тази мерна единица се оказва неудобна. Неудобството произтича от редица характеристики на вербалните шегги.

Микротемите като основни единици в лингвокултурологично изследване на вербални шеги

Механизмът за постигане на хумористичен ефект при вербалните шеги е описан в няколко основни лингвистични теории и модели – Изотопно разделителен модел (Greimas, 1966), Семантична теория на вербалния хумор (Raskin, 1985), Обща теория за вербалния хумор (Ruch, et al., 1993), и други теории, базирани на езиковите регистри, представени подробно от Атардо (Attardo, 1994). Всички те представят шегата като базирана основно на два семантични плана / регистри / изотопи, които са противопоставени и хумористичният ефект се дължи на неочаквания втори семантичен план / регистър, който се отваря чрез езикови средства. Семантичните планове или регистри са назовавани с термина *референциална рамка* от Димова (2006), с това значение се използва терминът и в тази статия.

При шегите с езикова двусмислица, самата езикова двусмислица (фонологична, морфологична, синтактична или лексикална) участва в механизма за превключване от една референциална рамка към друга, като втората референциална рамка разкрива нови неочаквани смисли. При вербалните шеги, има два плана, които носят смисли – *видим* (формата на шегата – езиков облик (utterance), *жанр на шегата*, реализиран чрез наративната стратегия (виц, анекдот, игрословица, меме или друг), *обект* (за кого или какво се говори) и *ситуация* на шегата, а новоразкритата втора референциална рамка носи информация за допълнителните теми и обекти, на които се смеем. Значението на всички елементи на вербалната шега от първата и втората референциална рамка – форма и съдържание на шегата носят както хумористичния товар и смисъл на шегата, така и културното значение, което обектите на смях имат в съответната култура.

Извличането на културните значения от вербални шеги е сложен процес на осмисляне на какво се смее езиковата личност и кои са обектите на смях. Отговорите на тези въпроси дават информация за културната оценка, която езиковата личност дава на тези явления. При паремийните текстове единицата за културно съдържание с оценка е *културемата*, но при вербалните шеги извличането на *културема*, е затруднено от двупластовата структура на шегата. Липсва еднозначност при обектите на хумористични бележки и смях, тъй като семантичните полета са в общия случай две. Културемите носят оценъчния характер на концепта и той може да е както положителен, така и отрицателен. Във вербалните шеги обаче, обектът на смях се свързва с отрицателна оценка. Не винаги е възможно извличането на културема от вербална шега, тъй като някои шеги са чисто езикови игрословици. Например:

(1) *Довечера на линия ли си? (Are you online tonight?)*

Не, на ракия съм. (No, I am not. I am on rakya)*

(2) *- My wife suffers from a drinking problem. (Жена ми страда от проблем с пиенето).*

- Oh, is she an alcoholic? (О, алкохоличка ли е?)

- No, I am but she's the one who suffers. (Не, аз съм, а тя страда.).

В посочените примери шегите и на български, и на английски език се отнасят до темата за алкохола и проблемите, свързани с него. Тъй като всяка шега има два плана- планът преди и планът след включване на механизма на шегата – езиковата двусмислица, трябва да се определят референциалните рамки и засегнатите теми в тях. В първата референциална рамка на шега (1) обект на разговор е наличност на интернет свързаност. Липсва културна оценка – тоест, тя е неутрална. Втората референциална рамка обаче, съдържа препратка към употреба (подразбира се редовна) на алкохол – ракия. Фразата „на линия“ прави ясна препратка за онлайн комуникация, но неочакваният отговор „Не, на ракия съм“, е осигурен от

свързващата лексема „на линия“, отключен от предлога „на“ в комбинация с наречието за време „довечера“, интерпретиран като „Довечера на какво си?“ (обикновено приемано като консумация). В тази шега „алкохол/приемът на алкохол“ е с отрицателна натовареност, тъй като отношението е насмешка. При анализ на тематично обусловеното културно съдържание на (1) отбелязваме две находки:

- темата за интернет свързаност – неутрална (без оценъчна натовареност, реализирана в първата референциална рамка)

- темата за алкохолизма (отрицателно натоварена култура, реализирана във втората референциална рамка), подсказва редовна консумация.

В пример (2) и в първия, и във втория семантични планове се откроява темата за алкохолизма, като още в първия план е оценена отрицателно, чрез словосъчетаването с „проблем“ – *drinking problem* – Жена ми страда от проблем с пиенето (*My wife suffers from a drinking problem*). Ключовите думи са *suffers (страда)*, *drinking (пиене)*, *problem (проблем)*. Вторият семантичен план добавя стойност като разкрива вредата от алкохолизма върху трети лица. Тук може да се интерпретира и да се добави домашно насилие, допълнителни вреди върху отношения и други. Смешният ефект се постига от противопоставянето на двата семантични плана и играта на думи за страда от проблем с пиенето (*suffers from drinking problem*): 1. страда от алкохолизъм (страда този, който е алкохолно зависим); 2. страда този, който е изложен на влиянието на алкохола върху друго лице (агресор).

В пример (2), първият семантичен план, който обикновено е неутрален по съдържание, е отрицателен, но отрицателната оценка, е още по-силна във втория семантичен план на шегата. Темата в този пример е също „алкохол“ и е отрицателно натоварена.

От двата примера (1) и (2) е видно, че при двете култури отношението към алкохола е отрицателно. В посочените примери е възможно определянето на култури, които поради естеството на хумористичните текстове са винаги отрицателно натоварени, но има шеги, при които е трудно да се определи културната оценка на онова, за което се говори в шегата (темата или обекта).

Считаме, че при културното значение на шегите, е удачно да се отделят темите, които намират място в тях. Тъй като шегите с езикови двусмислици, имат два семантични плана (референциални рамки), всяка от които със своя тема, то уместно е да се използва терминът *микротема* – за какво се говори, на какво се смее езиковата личност. За разлика от *културемите*, които имат положителна или отрицателна характеристика, *микротемата* в шегата е неутрална в Първата референциална рамка (там само се поставя ситуацията на развитие на шегата, но липсва оценка), и отрицателна във Втората референциална рамка, тъй като е обект на смях.

Употребата на *микротема* като термин се налага и от факта, че в голям брой шеги е трудно да се отдели специфично културно послание, тъй като са базирани на езикова игра. Културното значение може да се извлече при анализ на по-голям брой шеги и определяне на *микротемите*, които участват в шеги и значението, което тези шеги имат в социума. Езикови шеги като:

(3) *Как се пише „Жена ти е засмяна“ или „Жена ти е за смяна“?*

(4) *Why don't scientists trust atoms?*

- *Because they make up everything.* (Защо учените не вярват на атомите?/Защото те си измислят* (съставяват) всичко).

Пример (3) представлява шега с нарративна стратегия – въпрос. Отговор не се очаква. Играта на думи е основана на фонологична прилика. Възприемат се като омоними „за смяна“- (предлог + съществително име) със значение „нужна е промяна“; и „засмяна“

(прилагателно име) със значение „усмихната/ весела/ щастлива“. В първата референциална рамка се разкрива микротемата за щастлива съпруга. Във втората референциална рамка се разкрива микротемата за неудовлетвореност от брака. На повърхността може да се стигне до заключение, че вторият семантичен план представя културно послание със смисъл „Ако жена ти не е щастлива, вземи си друга“. При добро познаване на българските традиции обаче, този прочит не е подходящ, тъй като отношението към честата смяна на партньори не е положително в културата на българите. Освен това, наративната стратегия на шегата е реализирана чрез въпрос. Въпросителната структура има за цел предизвикване на размисъл, а не изразяване на мнение или оценка. Въпросът не дава отговор коя от референциалните рамки е реализирана. Тоест, липсва недвусмислено и категорично поставена оценка на микротемата от втората референциална рамка (не може еднозначно да се постави знак за оценъчна характеристика (+) или (-), какъвто носят *културемите* в паремийните текстове, например.

Трябва да се отбележи, че на български език битува вариант на шегата, който гласи „Когато жената не е засмяна, мъжът е за смяна“. Този вариант звучи повече като поговорка, отколкото като шега, тъй като структурата на шегата е в асертивна форма, със звучене на народна мъдрост, съвет, които не подлежат на съмнение. *Микротемите* са същите. Тук поради приликата на шегата с поговорките, може да се изведе културема, която да е „щастлив брак“(+), или „нешастен брак“ (-).

В пример (4) шегатата се дължи на многозначност на израза *make up* (1. съставявам; 2. измислям си). В първата референциална рамка *микротемата* е „научния свят/ учени – атомите“ и е неутрална. Втората референциална рамка е препратка до доверието към науката *make up* (измислят си) всичко. Хумористичният ефект се дължи на удовлетворението разгадаването на играта на думи, тоест, осмислянето на многозначността на фразата – „atoms make up everything“. Такива шеги, основани на игрословица, в английския език се наричат *puns*. Те са специфична жанрова група шеги, които имат за цел намирането и връзки между думи, а не специфично културно послание. Наличието на оформен такъв специфичен жанр шеги в англоезичната култура обаче показва отношение към играта на думи като такава. Удоволствието от шегата идва с декодирането на играта на думи. Такива шеги правят трудно определянето на културема в тях, което е още една причина за приемането на микротемата като единица за *Tertium comparationis* при културологичен анализ и съпоставка на шеги на български и английски език, основани на двусмислици.

ИЗВОДИ

Специфичните структурни и езикови особености на вербалните шеги представляват предизвикателство за декодиране на културологичното послание и значение, което те имат. Извличането на стилизиран еднозначен израз на културно значение от една вербална шега поставя редица трудности, поради многопластовия характер на съдържанието. Не всички шеги предлагат еднозначна оценка на социално значими теми, поради което е по-подходяща употребата на термина микротема като единица за съпоставка и *tertium comparationis* при изследване на шеги на различни езици.

Настоящият доклад е разработен по научно-изследователски проект "Изследване на възможности за прилагане на интегративни връзки в хуманитаристиката и изкуствата“, дог. № 20-ФПНО-01, финансиран по фонд „Научни изследвания“ на Русенския университет „Ангел Кънчев“.

REFERENCES

- Attardo, S., 1993. Violation of conversational maxims and cooperation: The case of jokes. *Journal of Pragmatics*, 19(6), pp. 535-558.
- Attardo, S., 1994. *Linguistic Theories of Humour*. Berlin - New York: Mouton de Gruyter.
- Blagoeva, D., M.Y., & Sosnovski, V., 2019, To the question of interlingual equivalence in phraseology (lexicographical aspects), Sofia, Bulgarian Academy of Sciences. Institute for Bulgarian language (**Оригинално заглавие:** Благоева, Д., М., Я. & Сосновски, В., 2019. Към въпроса за междуезиковата еквивалентност при фразеологията (лексикографски аспекти). София, Българска академия на науките. Институт за български език "Проф. Любомир Андрейчин", pp. 76- 82.)
- Caroll, N., 2014. *Humour: A very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press.
- Dinekov, P., 1987. Laughter in literature and folklore. Problems in the Bulgarian folklore. vol. VIII, pp. 5-15. (**Оригинално заглавие:** Динеков, П., 1987. Смяхът в литературата и фолклора. Проблеми на българския фолклор, Том VII, стр. 5-15).
- Dimova, A. 2006. The witz as a linguistic and cultural phenomenon: German- Bulgarian parallels and contrasts. Translatability. Veliko Turnovo, Faber. (**Оригинално заглавие:** Димова, А., 2006. Вицът като езиков и културен феномен: немско-български паралели и контрасти; преводимост. Велико Търново: Фабер).
- Dobрева, D., 1987. Anecdotes and the sense of group identity. Sociological problems. Issue 3, pp.87-95) (**Оригинално заглавие:** Добрева, Д., 1987. Анекдотите и чувството за групова идентичност. Социологически проблеми, брой 3, стр. 87-95).
- Genova, D., 2010. The Laughable and the Serious in witz. Proglas, Issue 2. (**Оригинално заглавие:** Генова, Д., 2010. Смешното и сериозното във вица. Проглас. бр 2.)
- Genova, D., 2011. *Studying Humour Seriously*. Veliko Turnovo: Faber .
- Genova, D., & Stanoev, S., 2013. *Humour: readings, practices, techniques*. Sofia: Academic publisher (**Оригинално заглавие:** Генова, Д. & Станоев, С., 2013. Хуморът: прочити, практики, техники. София: Академично издателство "Проф. Марин Дринов").
- Gerisamenko, I., 2008. The concepts of "masculinity" and "femininity" as a base of gender's mentality. Bulletin of the state university of Chelabinsk, Issue 20, pp-40-44) (**Оригинално заглавие:** Герисаменко, И., 2008. Концепти "мъжественост" и "женственост" как основа джендърной и менталности. Бюлетин на Челябински държавен университет, брой 20, стр. 40-44).
- Greimas, A. J., 1966. *Sémantique structurale. Recherche de méthode*, Langue et language. Paris: Larousse.
- Hamze, D., 2016. *The Language of the Comic*. Sofia: Avliga. (**Оригинално заглавие:** Хамзе, Д., 2016. Езикът на комичното. София: Издателска къща "Авлига").
- Karaulov, J.N., 2010. Russian language and the language personality. 7. Moscow, LKI (**Оригинално заглавие:** Караулов, Ю. Н., 2010. Русский язык и языковая личность. 7 ред. Москва: Издательство ЛКИ).
- Krikmann, A., 2008. Contemporary Linguistic Theories of Humour." *Folklore: Electronic Journal of Folklore*, Eesti Kirjandusmuuseum, Issue:33, pp. 27-58.
- Mulkay, M., 1988. *On Humour. It's Nature and its Place in Modern Society*. Cambridge: Blackwell.
- Nash, W., 1985. *The Language of Humour*. London-New York: Longman.
- Panchev, I., 2019. Proverbs about money in three slavic linguocultures: Bulgarian, Russian and Slovak. *Bulgarian language*, 2(66), pp.63-77. (**Оригинално заглавие:** Панчев, И., 2019. Паремии за парите в три славянски лингвокултури: българската, руската и словашката. Български език, 2(66), стр. 63-72.

Pasi, I., 1972. Smeshnoto. Sofia: Nauka i izkustvo (*Оригинално заглавие*: Паси, И., 1972. Смешното. София: Наука и изкуство).

Petrova, R., 2004. On Proverbs and culture. We and the others. Europeistics Library., pp. 7-79. (*Оригинално заглавие*: Петрова, Р., 2004. За пословиците и културата. Ние и другите. Библиотека "Европеистика", стр. 7-79).

Petrova, R., 2006. Cultural comparative study of English and Bulgarian proverbs. Doctoral Dissertation. Sofia: Bulgarian Academy of Sciences, Institute of Bulgarian language (*Оригинално заглавие*: Петрова, Р., 2006. *Културологично съпоставително изследване на английски и български пословици*. Дисертация за придобиване на образователна и научна степен "Доктор". София: Българска академия на науките, Институт за български език).

Petrova, R., 2007. The cultureme – a unit in linguocultural comparative studies (on Bulgarian and English proverbs), In the mirrored world of language and culture, pp. 9-28. (*Оригинално заглавие*: Петрова, Р., 2007. *Културемата - единица за лингвокултурологични съпоставителни изследвания (върху материал от английски и български пословици)*. В огледалния свят на езика и културата, pp. 9-28).

Petrova, R., 2009. Some notes about the culturematic analysis of the linguocultural concept "wisdom" in The Book of Parables, King James Bible, Prolas. A Philology magazine, issue XVIII, pp. 144-149 (*Оригинално заглавие*: Петрова, Р., 2009. Някои бележки към културематичния анализ на лингвокултурния концепт "мъдрост" в Книгата на притчите, Библията на Крал Джеймс. Проглас. Филологическо списание, брой XVIII, стр. 144-149).

Petrova, R., 2015. The Complex Culturemes 'Good (+)' and 'Evil (-)' in Nikolay Berdyaev's Book 'The Mission of Man. An Attempt at a Paradoxical Ethic (II). Ruse. Ruse University. (*Оригинално заглавие*: Петрова, Р., 2015. За сложните културеме "добро (+) и "зло" (-) в книгата на Николай Бердяев Предназначението на човека. Опит за парадоксална етика (II), Русе: Русенски университет).

Petrova, R., & Denizov, B., 2014. About the terms 'language personality' and 'linguocultural personality' in linguistic culturology. Proceedings of the University of Ruse, 53, pp. Rusk183-192 (*Оригинално заглавие*: Петрова, Р. & Денизов, Б., 2014. За понятията езикова личност и лингвокултурна личност в лингвокултурологията. Научни трудове на Русенски университет, 53(серия 5.2), стр. 183-192).

Raskin, V., 1985. Semantic Mechanisms of Humor, Purdue Univerisy. Dordrecht, Holland: D, Reidel Publishing Company.

Ruch, W., 2008. Psychology of humor. От: W. R. Victor Raskin, ред. The Primer of Humour Research. Berlin- New York: Mouton de Gruyter, pp. 17-101.

Ruch, W., Attardo, S. & Raskin, V., 1993. Toward an Empirical Verification of the General Theory of Verbal Humour. Humor - International Journal of Humour Research, 6(2), pp. 123-136.

Stanoev, S., 2005. The Witz and its messages. Sofia: Academic publisher "Marin Drinov" (*Оригинално заглавие*: Станоев, С., 2005. Вицът и неговите послания. София: Академично издателство "Марин Дринов").

Tarasov, E., 2000, Language as means of translation (*Оригинално заглавие*: Тарасов, Е., 2000. Язык как средство трансляции культуры // Язык как средство трансляции культуры, неизв.: Наука).

Vezhbitskaya, A., 1996. Language. Culture. Cognition: a study guide, Moscow: Russian dictionaries (*Оригинално заглавие*: Вежбицкая, А., 1996. Язык. Культура. Познание. Москва)

Vorobyov, V., 1997. Lingoculturology (Theory and methods) (*Оригинално заглавие*: Воробьев, В., 1997. Лингвокултурология (теория и методи), неизв.: РУДН)

Wenzel, P., 1988. Joke. Simple Forms. An Encyclopedia of Simple Text-Types in Lore and Literature. Bochum, Germany: Brockmeyer.